

Decembra 2018 je Partnerstvo za stanovanja v sklopu Urbane Agende¹ (UAEU) predstavilo rezultat svojega triletnega delovanja - **Akcijski načrt Partnerstva za stanovanja**.

Slovenijo v Partnerstvu za stanovanja zastopata Vesna Dragan, vodja sektorja za stanovanja pri Ministrstvu za okolje in prostor ter mag. Črtomir Remec, direktor Stanovanjskega sklada Republike Slovenije. Člani partnerstva so poleg Slovenije še predstavniki mest: Dunaja, Lizbone, Poznana, Rige, Škotsko združenje mest in mreža večjih evropskih mest Eurocities; predstavniki držav: Slovaške, Latvije, Luksemburga, Nizozemske in opazovalke Republike Češke; zainteresirani deležniki s stanovanjskega področja: AEDES, Housing Europe in Mednarodno združenje najemnikov; evropskih institucij: DG REGIO, DG ENRG, DG EMPL, EIB in opazovalec iz URBACT-a ter strokovnjaki s fakultete za Urbane znanstvene študije iz Pariza.

Partnerstvo za stanovanja je bilo ustanovljeno z namenom, da razišče javno in cenovno dostopno oskrbo s stanovanji, pravila o državni pomoči in splošno stanovanjsko politiko. Skozi tri leta so člani partnerstva analizirali splošno stanje z oskrbo stanovanj v evropskih mestih in državah, obstoj ovir za Evropsko državno pomoč za gradnjo cenovno dostopnih stanovanj in razvijali ukrepe, ki so potrebni za gradnjo cenovno dostopnih stanovanj v EU. Svetovna kriza je vodila do množičnega upada pri vlaganju v cenovno dostopna in socialna stanovanja v Evropi. Strma in kontinuirana rast cen hiš in tržnih najemnin je prizadela vsa mesta EU. Tako se čedalje večje število prebivalcev sooča s pregretim trgom, cenovnimi mejami, preobremenjenostjo s stanovanjskimi stroški, nizko kvaliteto, prenatrpanimi stanovanji in s tveganjem za deložacijo.

EU ima več kot 220 milijonov gospodinjstev, od tega je 82 milijonov Evropejcev preobremenjenih s stanovanjskimi stroški. Mesta, urbana območja, regije, države po celi EU potrebujejo stabilne pogoje za zagotovitev stanovanj za svoje prebivalce. Iščejo se zanesljive in dolgoročne politične, pravne in finančne inštrumente, da se ustvarijo ali podprejo državne in lokalne stanovanjske strategije. Glavni izziv je zagotovitev novih in obnova obstoječih stanovanj, primerna zemljišča za gradnjo cenovno dostopnih stanovanj, razvijanje sosesk s sodelovanjem prebivalcev.

Akcijski načrt partnerstva za stanovanja predstavlja ukrepe združena v štiri večja področja delovanja: boljša zakonodaja, boljše financiranje in finančne pogoje, boljše znanje in upravljanje ter dobro stanovanjsko politiko, s prakso in temami za nadaljnjo razpravo.

Boljša zakonodaja zajema tri ukrepe: jasne evropske smernice glede uporabe državne pomoči pri zagotavljanju socialnih in javno dostopnih stanovanj, krepitev zmogljivosti za uporabo pravil o državni pomoči za izvajalce in zakonodajalce na mestni ravni ter revizijo

¹ Namen urbane agende EU (UAEU) je vzpostaviti okvir za boljše usklajevanje politik, akterjev in deležnikov upravljanja ter boljše razumevanje razvoja mest. Njen namen je tudi prispevati k vzpostavitvi boljše podpore razvoju mest ter omogočiti vključevanje mest v pripravo EU politik in slednje s tem približati državljanom.

glede ozke definicije socialnih stanovanj po pravilih SGEI (Service of General Economic Interest).

Ukrepi s področja boljšega znanja in upravljanja so naslednji: vzpostavitev internetne baze podatkov o najboljših praksah s področja socialnih in cenovno dostopnih stanovanj, razvoj političnih smernic za zagotavljanje socialnih in cenovno dostopnih stanovanj s strani mest in dobaviteljev cenovno dostopnih stanovanj, program izmenjave stanovanjskih strokovnjakov, vzpostavitev sistema spremljanja cenovno dostopnih stanovanj, izmenjave podatkov o dostopnih stanovanjih na ravni ministrstev, priporočila za izboljšanje podatkov o stanovanjskem trgu v EU in priporočila o izboljšanju podatkov EU o spolu, revščini in energiji. Na področju boljšega financiranja in pogojev financiranja so določili kot priporočilo, da se omogoči financiranje dostopnih stanovanj s strani EU preko kohezijskih politik in EIB.

Partnerstvo za stanovanja je za dobro stanovanjsko politiko in upravljanje na lokalni, regionalni in nacionalni ravni zagotovilo tudi vrsto priporočil, ki se osredotočajo na prednostna področja za razvoj politike v cenovno dostopnem stanovanjskem sektorju: zaščita ranljivih skupin, preprečitev špekulacij, obnova in energetska učinkovitost, solastništvo, soupravljanje in sooblikovanje, prostorsko načrtovanje, stabilizacija in nadzor najemnin, namenska raba zemljišč in stavbnih zemljišč ter varstvo najemnikov. Kot teme za bodoče razprave pa je izpostavilo področje dolgoročnih investicij v partnerstvu z mesti, ocenitev socialnega, okoljskega in ekonomskega učinka zagotavljanja dostopnih stanovanj ter vloga odgovornega gradbenega sektorja.